

Nord-Aurdal kommune

Deres referanse
Vår referanse 2017/4165-1 433.52 VMK
Saksbehandler Victoria Marie Kristiansen, tlf. 61 26 60 65
Avdeling Miljøvernavdelingen

Dato 26.06.2017

Tillatelse til skadefelling av gaupe i Nord- og Sør-Aurdal kommuner

Vi viser til muntlig søknad om skadefelling av gaupe fra saueeier Wenche Gran søndag 25. juni kl. 13:17, og til skriftlig søknad fra Nord-Aurdal kommune mandag 26. juni.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Oppland tillatelse til skadefelling av ei – 1 – gaupe i et nærmere avgrenset område i Nord- og Sør-Aurdal kommuner, fra søndag 25. juni kl. 13:40 til torsdag 29. juni kl. 12.00. Bakgrunnen for tillatelsen er tre dokumenterte skader av gaupe innenfor et område ved Liaåsen i Nord-Aurdal. Nærmere vilkår følger av dette brevet.

Vedtaket ble gitt muntlig til saueeier Wenche Gran, Nord-Aurdal kommune v/Runar Kittelsen og fellingsleder i Nord-Aurdal søndag 25. juni.

Bakgrunn

Lørdag 24. juni ble det funnet tre lam tatt av gaupe ved Liaåsen i Nord-Aurdal kommune. Statens naturoppsyn konkluderte med at gaupe var skadevolder og at skadene var omtrent to døgn gamle. Det ble i tillegg funnet to dyr i det samme området der konklusjonen fra SNO ble «ukjent skadevolder».

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) § 9, jf. §§ 1 og 3.

Naturmangfoldloven § 1 (formål):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

«Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk a) for å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer,

- b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,
- c) for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning,
- d) (...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte (...)

Rovviltforskriften § 1 (formål):

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltartene.»

Rovviltforskriften § 9 (Fylkesmannens myndighet til å iverksette betinget skadefelling):

«Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. områdets betydning som beitemark
- b. skadenes omfang og utvikling
- c. potensialet for framtidige skader
- d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.»

Fylkesmannens vurdering

Bestandsmålet for gaupe i Oppland er 5 årlige ynglinger. I perioden 2015 til 2017 er det i snitt registrert 5,2 ynglinger årlig, jf. rapport fra Rovdata (juni 2017) iht. nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt. I 2017 er det registrert 5 ynglinger av gaupe i Oppland (region 3), hvorav ei familiegruppe er delt med region 2.

Etter § 9 i rovviltforskriften kan Fylkesmannen gi tillatelse til skadefelling for å stoppe en pågående skadesituasjon innenfor ramma av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemndene, jf. forskriften § 8. Rovviltnemnda i region 3 har vedtatt skadefellingskvote for gaupe på 2 dyr for 2017/18, etter vedtak av 12. mai 2017. Det er ikke felt dyr av denne kvoten. Fylkesmannen har mulighet til å iverksette skadefelling fra denne kvoten fra 1. juni. Før dette er det Miljødirektoratet som har myndighet.

I forvaltningsplanen for Oppland legger rovviltnemnda opp til ei differensiert forvaltning av gaupebestanden i fylket, der de ønsker at bestandsmålet på 5 ynglinger primært skal nås innenfor kommunene Jevnaker, Lunner, Gran, Østre Toten, Vestre Toten, Gjøvik, Søndre Land, Nordre Land, Nord-Aurdal og Sør-Aurdal. Nemnda ønsker at terskelen for å gi fellingstillatelse skal være høyere innenfor dette området enn utenfor. Gausdal, Gudbrandsdalen og Ottadalen er beiteprioritert område m.h.t. gaupe. Det er ønskelig at skadeomfanget av gaupe er så lavt som mulig der.

Ved søketidspunktet hadde Statens naturoppsyn dokumentert 3 skader til gaupe ved Liaåsen i Nord-Aurdal kommune, og i tillegg ble det funnet to dyr med skader der det ikke var mulig å finne skadevolder. Det er mye dyr på beite i dette området nå, og Fylkesmannen vurderer potensialet for

ytterligere skader i området som relativt stort. Med bakgrunn i dette finner Fylkesmannen grunnlag for å gi skadefellingstillatelse for å hindre ytterligere tap i området.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Oppland tillatelse til skadefelling av ei – 1 – gaupe i et nærmere avgrenset område i Nord- og Sør-Aurdal kommuner, fra søndag 25. juni kl. 13:40 til torsdag 29. juni kl. 12.00.

Vilkår for fellingstillatelsen

1. Tillatt område for felling er innenfor følgende avgrensning i Nord- og Sør-Aurdal kommuner: Begnavassdraget i øst, Ølsjøen i vest, Stavedalsvegen/rv221 i sør og Mønavegen i nord.
2. Fellingstillatelsen gjelder i tidsrommet fra **søndag 25. juni kl. 13:40 til torsdag 29. juni kl. 12.00**
3. Hunngaue med unger (familiegruppe) er unntatt fra fellingstillatelsen.
4. Hvis det blir gitt fellingstillatelse i flere områder samtidig vil fellingstillatelsen bli inndratt umiddelbart dersom kvoten for betinget skadefelling blir fylt.
5. Det skal bare brukes våpen og ammunisjon som tilfredsstiller kravene til jakt på gaupe, jf. forskrift av 22. mars 2002 om utøving av jakt og fangst.
6. Alle tilfeller der dyr blir påskutt, såret eller felt skal uten opphold meldes til kommunen, Fylkesmannen og nærmeste politimyndighet (02800), jf. § 27 i Forskrift av 22. mars 2002 om utøving av jakt og fangst.
7. Dersom rovvilt blir påskutt, men ikke gjenfunnet umiddelbart som dødt, skal fellingslaget gjennomføre undersøkelser av skuddplassen og starte ettersøk. Skadefellingsleder er ansvarlig for at skadefellinga blir avslutta slik at det alltid er tid til å gjøre undersøkelser av skuddplass og ettersøk før mørket gjør dette vanskelig å gjennomføre. Skadefellingsleder er også ansvarlig for at de ikke blir løsnet skudd så tidlig om morgenen av undersøkelser av skuddplass og ettersøk må utsettes pga dårlige lysforhold. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring av ettersøk.
8. Tillatelsen gis til Nord-Aurdal kommune, som i samarbeid med Sør-Aurdal kommune organiserer fellingsforsøket. Fellingsleder i Nord-Aurdal kommune er ansvarlig for forsøket. Det er kun deltakere på det kommunale fellingslaget som skal delta i fellingsforsøket. Deltakerne i fellingslaget skal ha avlagt skyteprøve for bruk av rifle senest i 2016, og skal være registrerte som lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 13 og § 14. Det er en forutsetning at kommunen sørger for at alle som deltar i fellingsforsøket gjøres kjent med vilkårene. Fellingsleder er ansvarlig for at det foreligger liste over alle deltakerne i fellingsforsøket. Kopi av lista oversendes Fylkesmannen i Oppland.
9. Ansvarlig fellingsleder kan, dersom det vurderes som aktuelt, ta kontakt med SNO for eventuell bistand. Slik bistand kan være f.eks. kompetanseoppbygging/opplæringstiltak. SNO vil vurdere ev. forespørsler bl.a. med bakgrunn i egen kapasitet.
10. Ansvarlig fellingsleder skal rapportere minst hver annen dag om fellingsforsøket til Fylkesmannen i Oppland på tlf. 977 37 223. Dersom det gjøres observasjoner av gaupe eller avdekkes nye skader skal Fylkesmannen ha melding om dette.
11. Felling eller forsøk på felling etter denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett og krever ikke grunneiers tillatelse, jf. viltloven § 35.

12. Gaupe felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Etter § 16 i forskrift om forvaltning av rovvilt, skal jeger vise fram felt dyr for SNO for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og jeger skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra SNO, politi eller Fylkesmannen.
13. Etter rovviltforskriften § 9a kan deltakere fra kommunale fellingslag få godtgjøring knyttet til fellingsforsøket. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. **Fylkesmannen setter en økonomisk ramme på kr. 30 000,- til dette skadefellingsforsøket. Det gis i tillegg tilsagn om inntil kr. 10 000,- til dokumenterte utgifter i forbindelse med fellingsforsøket** (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). I tillegg til fastsatte maksimal døgnset (1 600,- pr. døgn), skal kommunen også beregne feriepenger og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor den nevnte rammen fra Fylkesmannen. Rammen er å betrakte som endelig for den perioden som tillatelsen varer. Dersom kommunen mener det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at rammen bør økes, må det tas kontakt med Fylkesmannen i forkant. Kommunen må sørge for at deltakerne i fellingslaget fører timelister og oversikt over antall kjørte kilometer og andre utgifter. **Kommunen skal sende sin fellingslogg, med detaljert oversikt over utgifter knyttet til fellingsforsøket til Fylkesmannen i Oppland innen tre dager etter endt fellingsforsøk.**
14. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Klagerett

Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i forvaltningsloven. Klagefristen er tre – 3 – uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage på vedtaket skal adresseres til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oppland.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum e.f.
avdelingsdirektør

Victoria Marie Kristiansen
seniorrådgiver

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi:
Sør-Aurdal kommune
Miljødirektoratet
Statens naturoppsyn